

τὰ ἀριστουργήματα τῶν τε νεωτέρων καὶ ἀρχαίων μουσικοδιδασκάλων.

Παραθέτοντες ἐνταῦθα ἀπόσπασμα χερουδικοῦ Ἰωάννου τοῦ Κουκκουζέλη ὡς καὶ σημειώσεις τινὰς βιογραφικὰς αὐτοῦ ἐκφράζομεν τὴν εὐχὴν νὰ ἴδωμεν ἐνθαρρυνόμενον καὶ δι' ἄλλας τοιαύτας ἐκδόσεις τὸν πονήσαντα.

Ν. ΦΑΛΗΡΕΥΣ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΚΚΟΥΖΕΛΗΣ

Ἰωάννης ὁ Κουκκουζέλης, ὁ ἐπικληθεὶς Μαγίστωρ τῆς μουσικῆς, ἐγεννήθη ἐν Δυρραχίῳ τῆς Ἰλλυρίας καὶ κατὰ παράδοσιν ἤκμασε κατὰ τὸν 18' αἰῶνα· στερηθεὶς παῖς ἐτι τῶν τοῦ πατρὸς του καὶ διατρανώσας μεγάλην κλίσιν πρὸς τὰ γράμματα καὶ τὴν μουσικὴν, ἐξεπαιπιδεύθη, ἐνεργεῖα τῆς μητρὸς του, εἰς τὰ ἐν Κ) πόλει ἐκπαιδευτήρια. Ὡς μαθητὴς διεκρίθη μεταξὺ ὧν του τῶν συμμαθητῶν, οἱ ὅποιοι τὸν ἐσχωπτον συχνὰ διὰ τὴν ἔνδειάν του καὶ τὸν ἡρώτων τί ἔτρωγε, ὁ Ἰωάννης ἀφελῶς ἀπάντηε ὅτι τρώγει κουρκιὰ καὶ ζέλια (χόρτα) ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐπώνυμον αὐτοῦ Κουκκουζέλης. Ἀργότερα διὰ τῆς μαγικῆς αὐτοῦ φωνῆς καὶ τῆς ἀπαρχμιλλοῦ του τέχνης κατώρθωσε νὰ ἐφελευσῇ τὴν συμπάθειαν καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν συγχρόνων του.

Μεταξὺ τῶν σωζομένων αὐτοῦ ἀριστουργημάτων εἶναι καὶ τὸ μεγαλοπεπέσκατον χερουδικὸν τὸ καὶ παλατινὸν καλούμενον, τοῦ ὁποίου τὴν ἀρχὴν εὐχαρίστως παραθέτομεν πᾶν εὐγενῶς προσερχθεῖσαν ἡμῖν παρὰ τοῦ κ. Α. Νομισματίδου ἐκ τῆς συλλογῆς, ἣν προσεχῶς ἐκδίδει ὁ μουσολήπτης φίλος ἡμῶν κ. Ἀγαθάγγελος Κυριαζίδης. Νομίζομεν δὲ ὅτι, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους γνωρίζομεν ἐκδύσιν ἄξιαν καὶ παρέχομεν εἰς πολλοὺς τῶν ἀναγινωστῶν μᾶς εὐκαιρίαν νὰ ἴδωσι πῶς γράφεται ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἡμῶν μουσικὴ. Σ. Δ.

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Ἄν καὶ ἦταν πολὺ μικρὸ τὸ ἀνάστημά της καὶ θὰ τὴν ἔπαιρνες γιὰ τὴ μεγαλύτερη ἀδελφὴ τῆς κόουκλας της, ἡ κόρη τοῦ ρῆγα τοῦ Χρυσοῦ νησιοῦ ἦταν ἡ πεῖδ ὡμορφῇ ἀρχοντοπούλα τῆς οἰκουμένης. Ὅταν ὁ πατέρας της τὴν εἶδε σὲ ἡλικίᾳ πού ν' ἀγαπήσῃ καὶ ν' ἀγαπηθῇ, τὴν ρώτησε ἂν εἶχε ἀποστροφή γιὰ τὸν γάμο καὶ αὕτῃ τοῦ ἀπάντησε ὅχι.

— Ἀφοῦ εἶναι ἔτσι, θὰ προσκλήσω σὲ ἀγῶνας καὶ σὲ χοροὺς ὅλα τὰ ρηγόπουλα τῆς γειτονίᾳς γιὰ νὰ κάμῃς ἐλλογὴ ἄξιαν καὶ πρέπουσαν.

— Φυλάξου καλὰ, πατέρα, νὰ προσκλήσης τόσο κόσμον! Θὰ μῆψ ἄδικα σὲ μεγάλα ἐξόδα. Εἶναι πολὺς καιρὸς πού ἔχω ἓνα φίλο καρδιακό, καὶ δὲν θὰ μὲ λείπῃ τίποτα ἂν μοῦ δώκῃς γιὰ σύζυγον τὸ ἀηδόνι

πού ψάλλει κάθε βράδυ στὴν τριανταφυλλιά πού στολίζει τὰ παρὰθυρά μου.

Ὁ ρῆγας, τὸ καταλαβαίνεται, μόλις μπόρεσε νὰ βαστάξῃ νὰ μείνῃ, ὅπως ἀρμόζῃ σὲ ἄνθρωπον τῆς σειράς του, σοβάρως. Ἡ κόρη του ἤθελε νὰ πικρυντεῖ μὲ ἓνα πουλί! Ὁ γαμβρὸς του θὰ ἦταν πετωτός! Καὶ θὰ κκμναν τὸ γάμο ἀπάνω σὲ κανένα δένδρον ἢ μέσα σὲ κλουβί; Αὐτὰ τὰ περιγέλια λύπησαν πολὺ τὴν ἀρχοντοπούλα καὶ τραβήχτηκε μὲ βουρκομένη καρδιά καὶ τὸ βράδυ, ἀκουμπισμένη στὸ παρὰθυρὸ της, ὅταν ἀρχισε τὸ ἀηδόνι νὰ κελιδῇ τοῦ εἶπε:

— Ἀχ! ὡμορφο πουλί πού λατρεύω, γιὰ μᾶς πέτασε παιὰ ὁ καιρὸς τῆς χαρᾶς. Ὁ πατέρας μου δὲν θέλει νὰ στεφανωθῶμε.

Καὶ τὸ ἀηδόνι ἀπάντησε:

— Μὴ λυπᾶσαι, ἀρχοντοπούλα μου, ὅλα θὰ σιάξουν ἀφοῦ ἀγαπιούμαστε.

Καὶ τὴν παρηγόρησε τραγουδώντας τὴν τὰ γλυκὰ τραγούδια πού ἤξευρε.

II

Σαυτό τὸ ἀναμεταξὺ τρεῖς δράκοι (ἦταν τρεῖς μεγάλοι μάγοι) ἤλθαν καὶ πολιδόκησαν τὸ Χρυσὸ νησί. Διὰ νὰ τοὺς τρομάξῃ κανεὶς δὲν ἦχαν ἀνάγκη ἀπὸ στρατό, γιατί ἦταν δυνατοὶ καὶ τρομεροὶ οἱ ἴδιοι. Προχώρησαν ὀλομόναχοι στὰ κάστρα, καὶ μὲ φωνὴ πού ἐμοιάζε σὰν τρικυμία, κήρυζαν ὅτι, ἂν σὲ τρεῖς μέρες δὲν παρὰδοθοῦν τὰ κάστρα, θὰ τὰ κάμουν ὅλα γῆ Μαδία καὶ θὰ χαλάσουν ὅλους τοὺς κατοίκους. Κι' αὐτὰ πού ἔλεγαν ἦταν ἱκανοὶ νὰ τὰ ἐκτελέσουν. Ἡ τρομάρα ἦταν τόσο μεγάλη πού ὅλες οἱ μητέρες ἔτρεχαν μέσα στοὺς δρόμους μὲ τὰ κλαψιάρικα παιδιὰ τοὺς σφικτογαλιασμένα καὶ πολλοὶ ἦταν ἀποφασισμένοι νὰ τὰ ξαπολάρουν καὶ νὰ πᾶν νὰ παρὰδοθοῦν στοὺς τρεῖς μάγους.

Γιὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸν κίνδυνον, ὁ ρῆγας σκαρφίστηκε νὰ στελεχίσῃ σ' ὅλα τὰ ρηγόπουλα τῆς γειτονίᾳς μὴνυμα, μὲ ὑπόσχεση νὰ δώσῃ εἰς γάμον τὴν κόρη του, σὺνοιον τὸν γλυτώσῃ ἀπὸ τοὺς τρεῖς μάγους. Μὰ ὅλα τὰ ρηγόπουλα βρίζοντας τὸν ἀγῶνα ἄνιστο, ἀπέφυγαν νὰ τὸν ἀναλάβουν ἂν καὶ τὸ βραβεῖο τῆς νίκης ἦταν τόσο ὡμορφο. Καὶ ἔτσι λίγον πρὶν νὰ βραδυάσῃ ἡ τρίτη μέρα, ὅλος ὁ κόσμος φύλαγε νὰ χαθῇ κάτω ἀπὸ τὰ ριμάδια τοῦ κάστρου, ὅταν ἐκεῖνοι πού φύλαγαν ἀπάνω στὸν πύργον, εἶδαν τοὺς τρεῖς δράκους νὰ βγοῦν μὲ χειρωνακίες πόνου καὶ τρομάρας ἀπὸ τὴ σκηνή τους, ὅπου εἶχαν πάρει τὸν ἀπομυστήμερό τους ὕπνον καὶ νὰ φύγουν μουγκρίζοντας σὰν τρελλοὶ.

Ἡ χαρὰ ἦταν τόσο μεγάλη ὥστε μεγάλη ἦταν ἡ ἀπελπισία· ἀλλὰ δὲν μπορούσαν νὰ καταλάβουν τὴν αἰτίαν τῆς ἀνελπιστίας αὐτῆς σωτηρίας καὶ ὁ ἓνας ἔλεγε τὸ μακρὺ του καὶ ὁ ἄλλος τὸ κοντὸ του.

— Πατέρα, εἶπε ἡ ἀρχοντοπούλα, πρέπει νὰ εὐχαριστήσῃς τὸ πουλί πού ἀγαπῶ γι' αὐτὴν τὴν εὐτυχία. Πετώντας πῆγε στὴν σκηνὴ τῶν ἐλθρῶν μᾶς